Eendenkuikenproject

Citizen science geeft eerste inzicht in kuikenoverleving Wilde Eend

Erik Kleyheeg
NOU 28-1-2017

Afname als lvogel

NOS | Nieuws | Sport | Uitzendingen | TELETEKST

Steeds minder eenden in Nederland en niemand weet hoe dat komt

deVerdieping Trouw

Home | Nieuws | Opinie | Groen | Religie & filosofie | Schrijf | Foto | Webshop | Banen

Nederland | Buitenland | Politiek | Economie | Sport | Cultuur | Gezondheid | Onderwijs

Verdwijnt de wilde eend uit de natuur?

Anne Grietje Franssen – 08/03/16, 20:58

Verwant nieuws

Zeldzame wilde kat gezien in Limburg - 06/03/16

Bruinvis gemolesteerd in Sexbierum - 01/03/16

Meer over

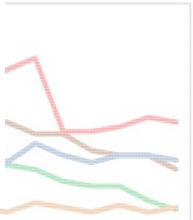

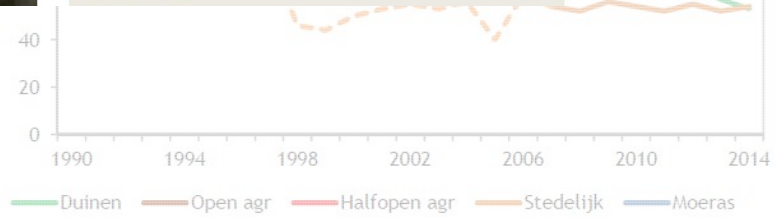

Kuikenoverleving de sleutel?

- Meeste demografische processen lijken positief
- Van den Bremer et al. 2015: emigratie of kuikenoverleving?
- Over kuikenoverleving in NL nagenoeg niets bekend
  - Effect van predatie?
  - Voedselbeschikbaarheid?
- Interessant thema voor *citizen science*?

Randvoorwaarden

- Doelen: basisgegevens, hypothesevorming, bewustwording
- Financiering: geen (naast werk)
- Tijd: beperkt (vrije tijd)
- Infrastructuur: software beschikbaar

Onderzoeksvragen:

1) Hoe hoog is de wekelijkse overleving in Nederland?
2) Welke factoren spelen een rol bij kuikenoverleving?

Hypothesen:

1) Kuikenoverleving neemt af later in het seizoen
2) Kuikenoverleving neemt af bij slecht weer
3) Kuikenoverleving verschilt tussen stad en platteland

Methoden

- Citizen science project via waarneming.nl
- Voorwaarde: houd het zo simpel mogelijk
- 2016 = pilotjaar

Hoe kunt u meedoen?

Heeft u een moedereend met kuikens gezien? Meld dat dan aan ons! Dat kan op verschillende manieren. Het makkelijkst is als u uw waarneming invoert op waarneming.nl. waarbij u duidelijk het aantal kuikens en hun leeftijd vermeldt. Als alternatief kunt u ook een e-mail sturen naar eendenkuikens@gmail.com. Vermeld daarbij in ieder geval de volgende informatie:

- datum
- locatie (zo nauwkeurig mogelijk, liefst met GPS coördinaten)
- aantal eendenkuikens
- leeftijd van de eendenkuikens (zie hieronder*)
- eventueel met een foto

Geef hier uw waarneming door!

of stuur ons een **e-mail**

Waarneming.nl

Samen ontdek je meer!

0-1 weken

1-2 weken

2-3 weken

3-4 weken

4-5 weken

5-6 weken

6-7 weken

>7 weken

Algemene resultaten

- 1875 waarnemingen
- 456 waarnemers

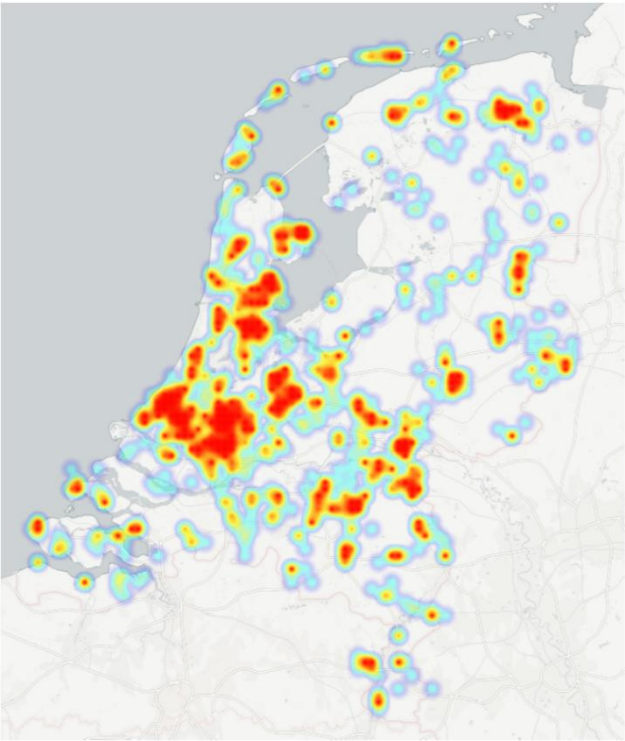

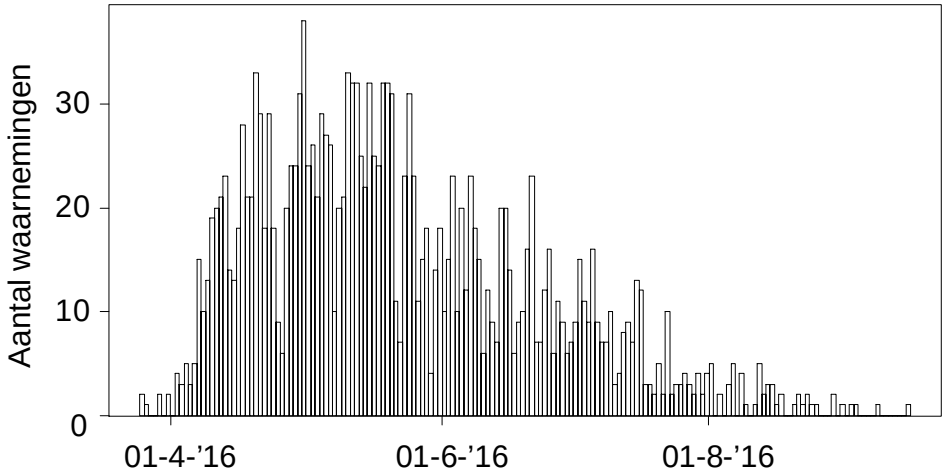

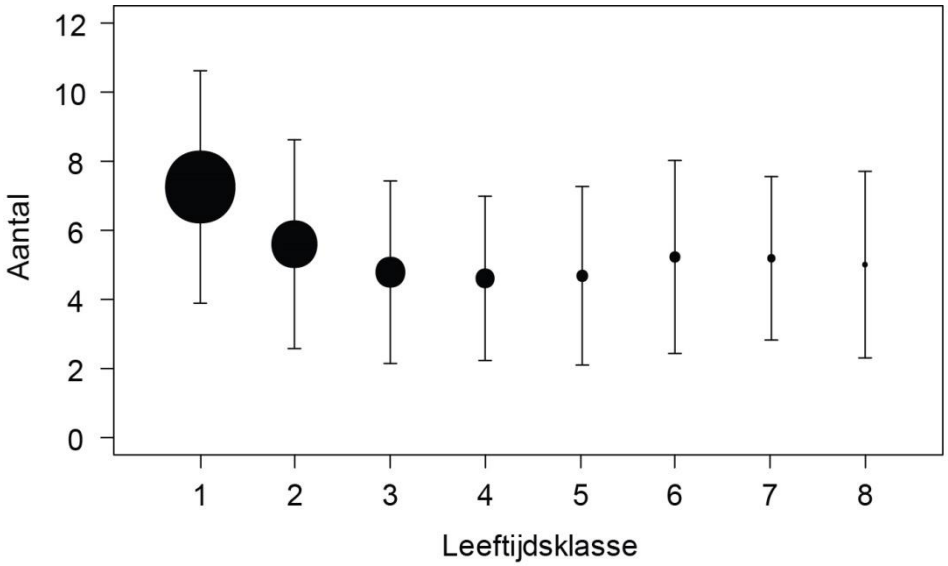

H1: seizoenseffect?

Model: aantal ~ dagnummer + temperatuur + habitat + (..)

- Significant overall effect ($p < 0.001$)
- Per leeftijdsklasse: significant bij 0-1 en 1-2 w
- In april bijna 2x zoveel jongen als in augustus
- Kwaliteit ouder of kwaliteit omgeving?

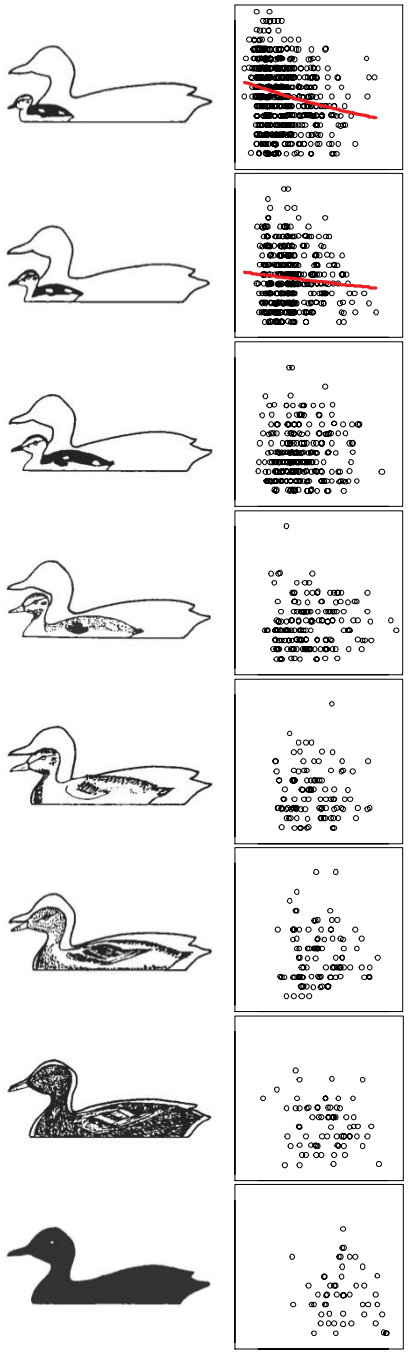

H2: weerseffect?

Model: aantal ~ dagnummer + temperatuur + habitat + (..)

- Significant overall effect (p = 0.011)
- Per leeftijdsklasse: significant bij 1-2 w
- Verlies van 1 kuiken bij gemiddeld 7°C kouder
- Kleinste kuikens meest kwetsbaar

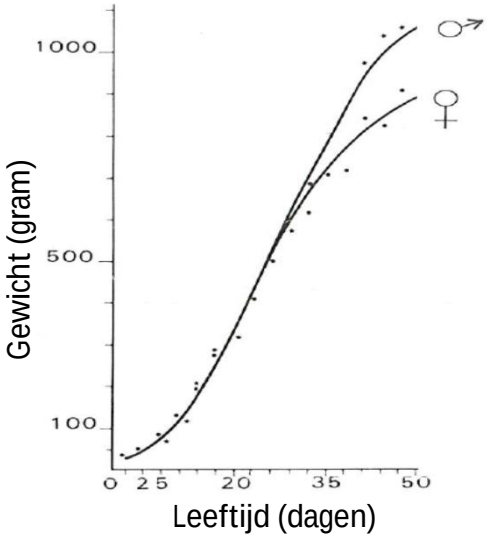

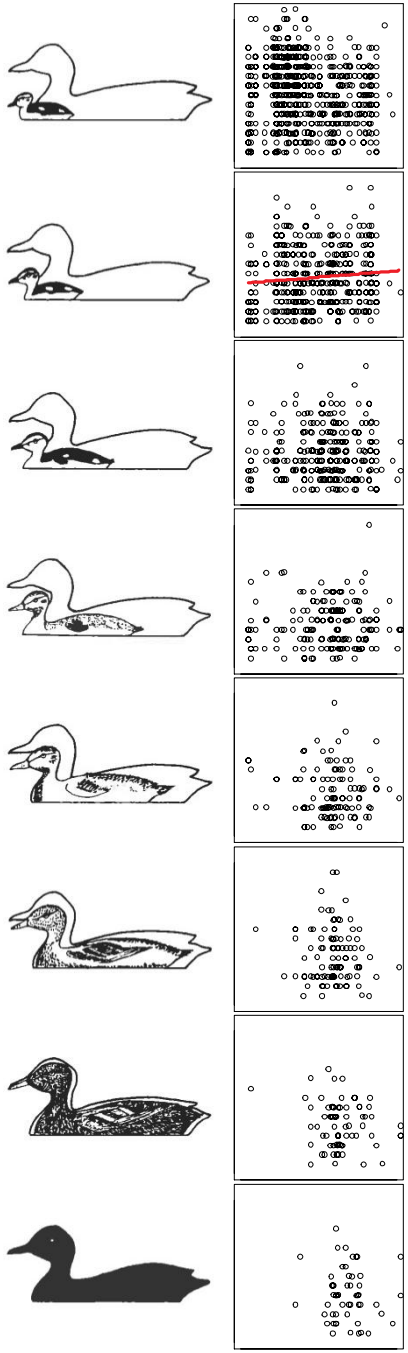

H3: habitateffect?

Model: aantal ~ dagnummer + temperatuur + habitat + (..)

- Significant overall effect ($p < 0.001$)
- Per gezin 1 kuiken minder in bebouwd gebied
- Constant verschil:
  - Verschil in nestgrootte?
  - Sterfte direct na uitlopen?

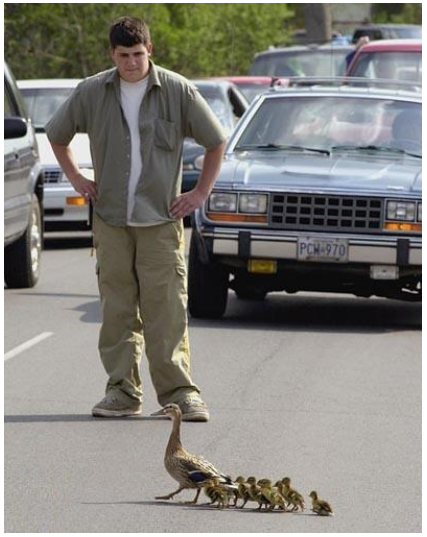

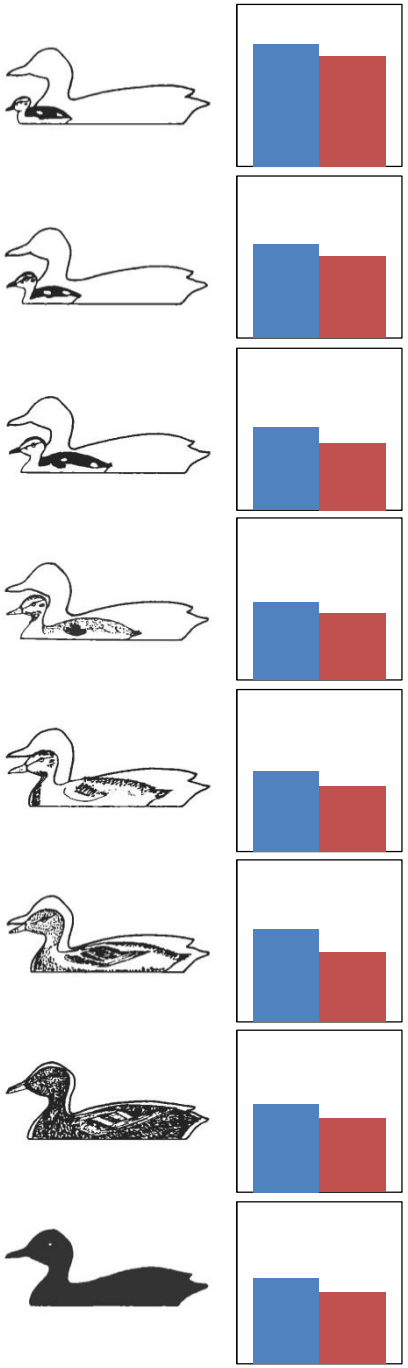

Wat heeft dit pilotjaar opgeleverd?

- Eerste basisgegevens over broedselgrootte en overleving
- Eerste aanwijzingen voor factoren die overleving beïnvloeden → hypothesen voor vervolgonderzoek
- Belang van foto's en ondubbelzinnig formulier
- Uitbreiding in de toekomst: volgen van eendengezinnen

Waarneming.nl

Ingelogd als Erik Kleyheeg Uitloggen F

Invoeren Mijn waarneming.nl Waarnemingen Soorten Foto's en gelu

Deze site Projecten

Wilde Eend - *Anas platyrhynch*

Soortgroep: Vogels Familie: Eenden, Ganzen en Zwanen (A

Algemeen

Variëteit: Parkeend - *Anas platyrhynchos forma domestica*

datum	2016-06-16 13:21
protocol	losse waarneming
telmethode	onbekend
aantal	1 ♀ ter plaatse
escape	Nee
determinatie	zeker
gebied	Kampereiland - Het Raas [OV] Kampereiland (algemeen) Kampen (gemeente)
waarnemer	
status	Goedgekeurd o.b.v. bewijsmateriaal
precisie	10 m

Foto's

gps 52.587,

rds 187.93

» Route via

» Hoogte

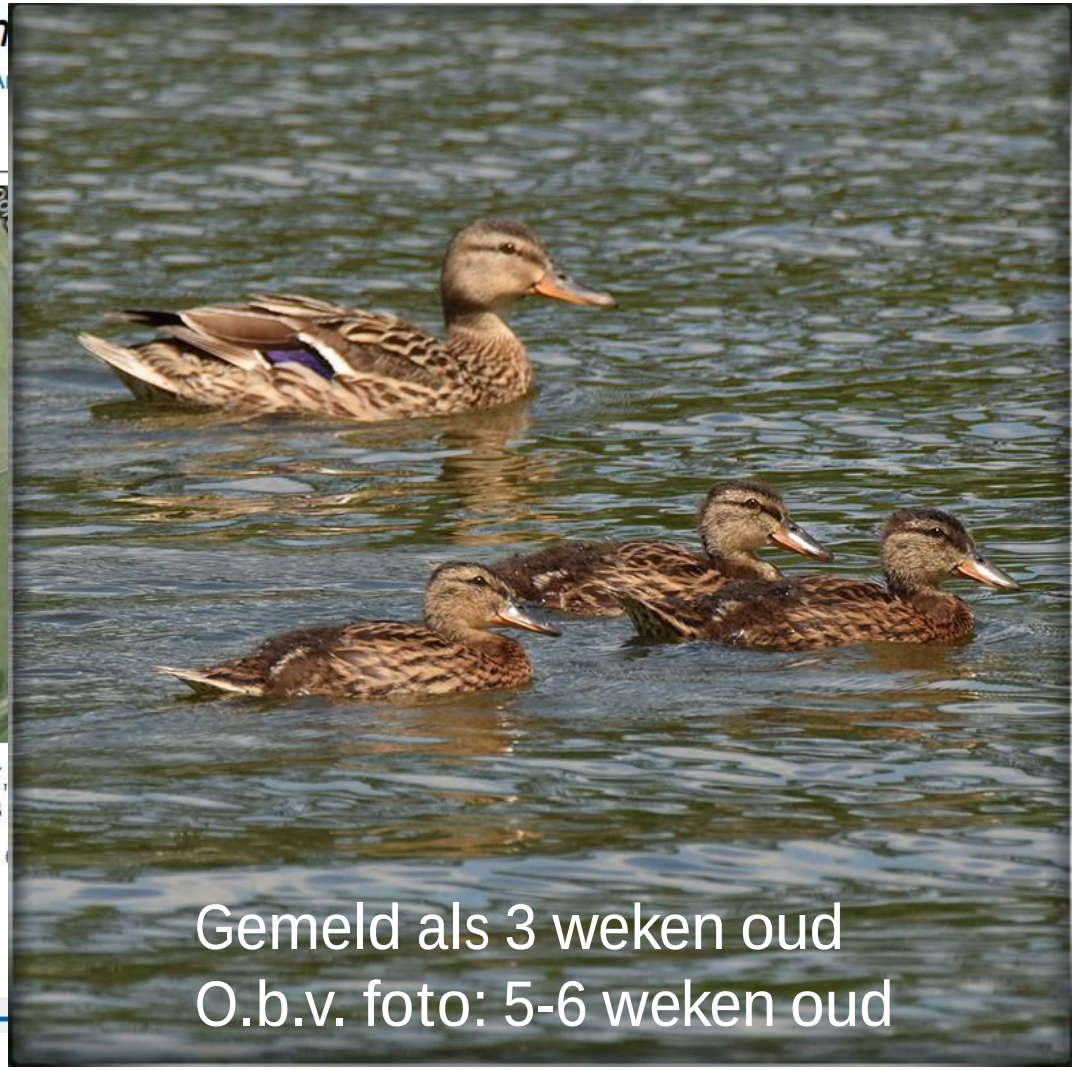

2017: doe ook mee!

www.erikkleyheeg.nl/eendenkuikens

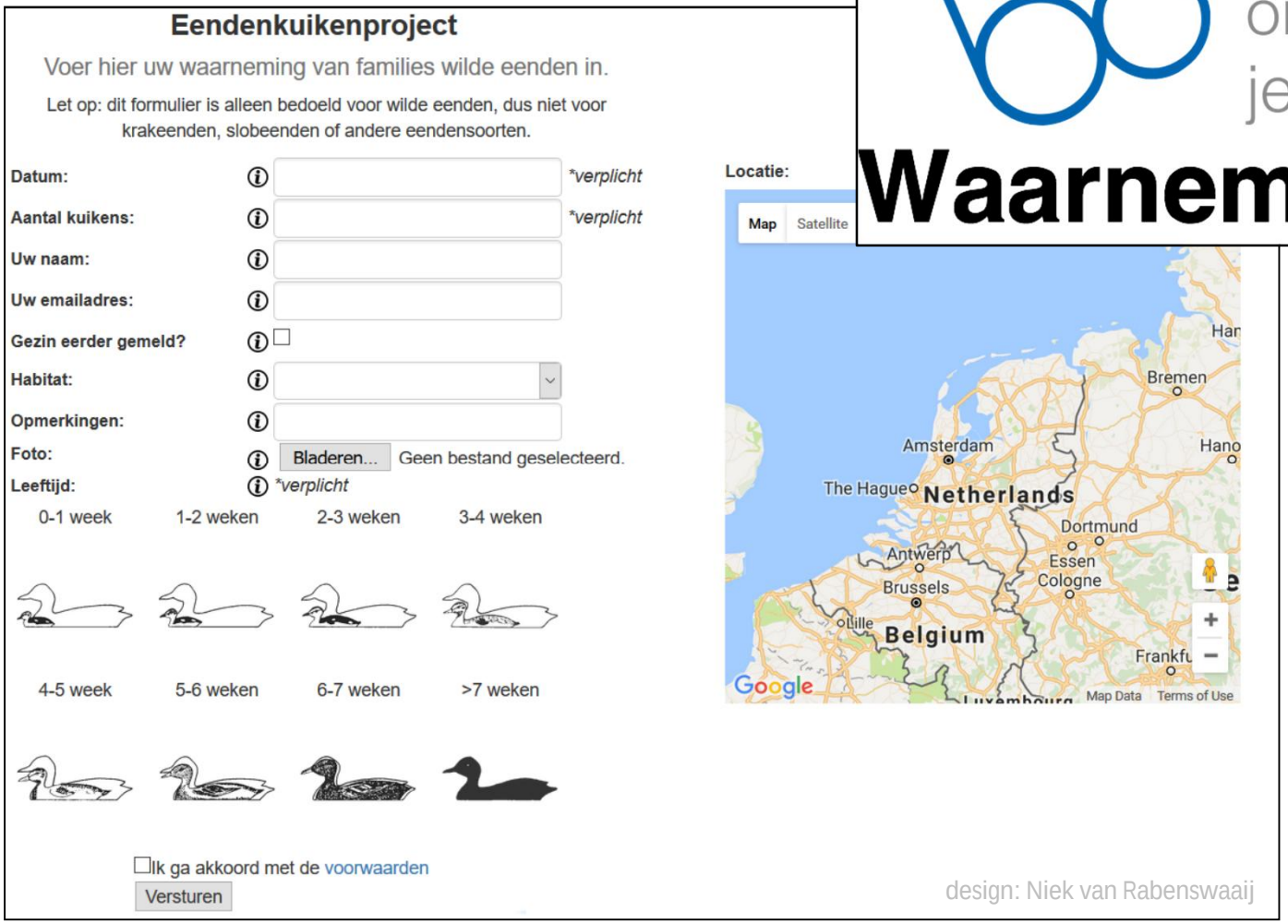

Samen ontdek je meer

Waarneming.nl

Citizen science

Ook iets voor jou?